

Ad II. Hjemmel til at tidligere frihedskæmpere m.fl. kan behovsvurderes til en plads i et plejehjem fra udlandet

Lovforslagets baggrund og formål

Forslaget har til formål at sikre, at personer, der modtager erstatning i henhold til lov om besættelsestidens ofre, dvs. tidligere frihedskæmpere, kz-fanger m.fl., kan behovsvurderes fra udlandet til et plejehjem i Danmark. Tidligere frihedskæmpere m.fl., som er bosat i udlandet, har udtrykt ønske om at få mulighed for at blive behovsvurderet til en plads i et plejehjem i Danmark direkte fra udlandet.

Der findes i Danmark plejehjem, der har personale ansat, der er specielt uddannet til at pleje tidligere frihedskæmpere m.fl., der lider af kz-syndrom. Disse personer har fortrinsret til en plads på de pågældende plejehjem.

Fortrinsretten vil efter de gældende regler alene kunne udnyttes, hvis personen er bosat i Danmark. Frihedskæmpere m.fl., der er bosat i udlandet, vil derfor ikke kunne udnytte fortrinsretten.

Tidligere er problemet blevet løst ved, at de har skaffet sig en midlertidig bolig i Danmark, fx hos familie eller venner. Som årene går, er der for manges vedkommende sket det, at deres familie og venner er faldet bort. Løsningsmuligheden med at tage ophold hos familie eller venner, er derfor for manges vedkommende ikke længere realistisk. De er derfor henvist til at finde andre løsninger i form af ophold i klubværelser, hoteller e.l.

Selvom tidligere frihedskæmpere m.fl. i forvejen af historiske grunde har særlige rettigheder, er der ikke i den sociale lovgivning hjemmel til at fravige reglerne for denne begrænsede persongruppe.

Der er i forhold til andre grupper af danskere bosat i udlandet, fx kunstnerne, tale om en afgrænset gruppe på ca. 135 personer (ex. ca. 220 erstatningsmodtagere, som er bosat på Færøerne). Det forventes, at ud af de 135, vil der i de kommende år være maksimalt 10-15 personer, der vil ønske en plads i et plejehjem i Danmark. De yngste frihedskæmpere er i midten af 80'erne.

Gældende ret

Det er en betingelse for at få en plads i et plejehjem, at man har ophold her i landet, idet kommunen skal foretage en konkret behovsvurdering. Man kan derfor ikke få tilbud om en plads på et dansk plejehjem, hvis man er bosat i udlandet.

Lovforslagets indhold

Forslaget vil skabe mulighed for, at personer, der modtager erstatning i henhold til lov om besættelsestidens ofre, kan behovsvurderes direkte fra udlandet til en plads i et plejehjem i Danmark.

Det er kun personer, der i tiden fra 9. april 1940 indtil krigstilstandens ophør, har pådraget sig skade eller sygdom, der har medført midlertidig eller varig forringet erhvervsevne som følge af krigshandlinger eller krigslignende handlinger her i landet, der vil være omfattet af særordningen.

Besættelsestidens ofre er først og fremmest danske statsborgere, som under den tyske besættelse har:

- været deporteret til fængsel eller koncentrationslejr i udlandet
- været tjenstgørende i mindst 6 måneder på danske eller udenlandske skibe under allieret kontrol i krigsfarvand
- været aktivt engageret her i landet i mindst 1 år i organiseret modstandsarbejde, der har medført særlig hård fysisk eller psykisk belastning eller
- sejlet med færøske fiskeskibe eller fisketransport i krigsfarvand i mindst 6 måneder med henblik på tilførelse af krigsforsyninger til allieret havn uden for Færøerne.

Ordningen vil alene skulle gælde for de direkte erstatningsberettigede og ikke for enker/enkemænd til direkte erstatningsberettigede.

Ad III. Præcisering af reglerne om aflastning

Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget har til formål at præcisere, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde personer, der har et behov herfor, tilbud om et midlertidigt ophold i en plejehjemsplads eller en plejebolig.

Personer, der bor alene, kan komme i en situation, hvor et midlertidigt ophold vil være den bedste løsning, hvis der skal ydes den optimale pleje og omsorg. For eksempel kan ældre, der er udskrevet fra hospitalet efter et hoftebrud, have behov for lidt ekstra opsyn de første par uger. Eller det kan være en ældre med en dobbeltsidig lungebetændelse af en karakter, der ikke nødvendiggør hospitalsindlæggelse, men hvor den ældre føler sig utryk ved at være alene hjemme. Det kan også være en ældre, der har været udsat for en psykisk belastning i form af overfald eller andet.

Gældende ret

Kommunalbestyrelsen har efter § 72 i lov om social service pligt til at sørge for tilbud om afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk el-